

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep

0030 OSLO

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD /SEK: PTS	S.BEH.: CC
10 OKT. 2006	
S.NR.: 04 2258-	
ARKIV: 805.1	AVSKREVET:

Deres ref.
04/2258

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
06/01189-2 /gs

9. oktober 2006

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRING I EKOMLOVEN OG EKOMFORSKRIFTEN

Datatilsynet viser til Deres høringsbrev av 21.08.2006 med forslag til endringer i lov om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) og ekomforskriften.

I e-post av 27.september fikk Datatilsynet utsatt høringsfristen til 9. oktober.

Datatilsynet har merknader til enkelte av de foreslåtte lovbestemmelsene.

Innledningsvis ønsker Datatilsynet å uttrykke noen generelle merknader til høringsnotatet og lovforslagene. Presentasjonen av foreslåtte endringer og motivasjonen for disse er etter Datatilsynets oppfatning uoversiktlig. Det er i notatet bl.a. inntatt en rekke temaer som ikke har relevans for de konkrete forslagene. Videre er det alvorlige mangler i notatet mht beskrivelse av konsekvenser av de ulike forslagene. Særskilt gjelder dette forslaget til nytt fjerde ledd i ekomloven § 6-2.

Til § 2-3 (ekomloven)

Det fremstår for Datatilsynet som noe underlig at myndigheten skal kunne pålegge tilbyder av teletjenester å gjennomføre tiltak for å begrense mengden av spam. For det første er det naturlig at begrensnings av spam skjer når kunden selv ønsker det, og ikke etter pålegg fra myndigheter. For det annet er begrepet "spam" ikke godt definert, og bør unnlates brukt i en lovtekst. For det tredje er det allerede mekanismer i markedsføringsloven og personopplysningsloven som skal forhindre uønsket markedsføring. Tilsynet antar at kunder vil velge teletjenestetilbydere som tilbyr gode og effektive spamfiltre dersom dette er av betydning for kunden. Dersom hensikten bak bestemmelsen er å hindre at nettet blir overbelastet, må dette uttrykkes klarere i lovteksten. Slik forslag til lovtekst er utformet, kan det også forstås dit hen at myndigheten også skal gis anledning til å sensurere innhold i utsendelser. Datatilsynet antar at dette ikke er hensikten.

Til § 6-2 nytt fjerde ledd (ekomloven)

Datatilsynets bekymring i forhold til den foreslåtte bestemmelsen, er primært knyttet til prosessen rundt vedtagelsen av bestemmelsene i straffeprosessloven § 216 b annet ledd bokstav c, som den foreslåtte bestemmelsen i ekomloven skal legge til rette for, og det faktum at forslag til bestemmelse er høyst uklar i forhold til hva den rent faktisk gir politiet rett til å gjøre.

Datatilsynet er også bekymret for at den foreslåtte bestemmelsen vil ha langt mer vidtrekkende konsekvenser enn det som fremgår av høringsnotatet og av Ot.prp. nr 60 (2004-2005).

Slik Datatilsynet forstår bestemmelsen, legger den også til rette for at politiet kan lamme kommunikasjonen til vanlige mobiltelefonbrukere.

Bestemmelsene i strprl § 216 b annet ledd bokstav c var et initiativ fra Justisdepartementet og ikke et forslag fra Politimetodeutvalget. Datatilsynet uttalte ifbm med høringsrunden til NOU 2004:6 (vår ref 2004/907-2):

Lovhjemmel for peiling for å identifisere GSM-mobiltelefoner

Datatilsynet kan ikke se at utvalget har tatt stilling til en slik omfattende form for kommunikasjonskontroll der kommunikasjonsanleggets identitet er ukjent. Tilsynet er ytterst kritisk til at en slik metode skal innføres uten at den har vært til gjenstand for grundig utredning. En slik peiling som beskrives i departementets oversendelsesbrev, vil i likhet med, men også i større grad enn romavlytting, kunne omfatte kommunikasjon mellom en rekke uskyldige enkeltpersoner. Datatilsynet ser at kriminelles handlingsmønstre skaper behov for en slik metode, men graden av inngrep metoden representerer tilsier at forholdene rundt utredes ytterligere, og at man vurderer behov, antatt effekt, retningslinjer og lignende.

Datatilsynet er klar over at disse forhold ligger utenfor Samferdselsdepartementets kompetanseområde, men mener likevel det er på sin plass å belyse disse forhold fordi virkemidler og konsekvenser av de to bestemmelsene til sammen er langt mer vidtrekkende enn det motivene for de respektive bestemmelsene gir uttrykk for.

Ideelt sett burde hjemmel for inngrep (strprl) og virkemiddel (ekomloven) vært presentert samtidig slik at høringsinstanser og lovgiver har bedre forutsetninger for å forstå rekkevidden av forslaget.

Inngrep og virkemiddel burde dessuten i langt større grad enn hva som er tilfellet i høringsnotatet også forklart hvilke konsekvenser virkemiddelet innebærer.

Når det gjelder forslaget om at Forsvaret etter søknad skal kunne gis tillatelse til bruk av frekvenser som er tildelt andre, kan ikke Datatilsynet se at Forsvarets behov er

tilstrekkelig dokumentert. Datatilsynet kan heller ikke se at konsekvensene av å gi en slik tillatelse er tilstrekkelig utredet.

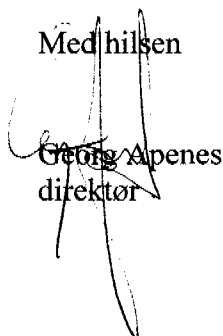
Til § 6-3 (ekomforskriften)

Bruk av fødselsnummer til nummerinformasjonsvirksomhet vil stride mot personopplysningsloven § 12. Formålet med nummeropplysningen er at den skal føre oversikt over enhver sluttbrukers navn, adresse og nummer/adresse for tjeneste. Bruken av abonnentens fødselsnummer er en opplysning som, i henhold til formålet med nummeropplysningen, ikke har noe i en slik nummeropplysningsdatabase å gjøre. Å benytte abonnentens fødselsnummer i nummerinformasjonen for en bruker, er dermed ikke et saklig behov i henhold til personopplysningsloven § 12.

Personopplysningslovens § 12 krav om "nødvendig metode" for å oppnå sikker identifisering er heller ikke oppfylt for bruk av fødselsnummer i forbindelse med nummerinformasjon, da tilstrekkelig sikker identifisering kan oppnås ved hjelp av for eksempel navn og adresse. Telefonnummeret vil for eksempel kunne være det unike id-nummer i denne sammenheng.

Datatilsynet ønsker at nummeropplysningsdatabasen skal kunne benyttes som et tilpasset oppslagsverk etter brukers ønske og ikke en rigid database som nødvendigvis gir reelle opplysninger. Det er viktig her å merke seg at en brukers deltakelse i nummeropplysningssystemet også er frivillig, det er gitt en reservasjonsmulighet i henhold til ekomforskriften § 6-2. Der politiet har behov for identitetsfastsettelse vil det være nødvendig å gå til tilbyderer av offentlig telefontjeneste direkte. Datatilsynet viser også til vedlagte kopi av brev til Post- og teletilsynet av 11. september 2006.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Guro Slettemark
seniorrådgiver

Kopi: Justisdepartementet
Vedlegg: kopi av brev til PT (vår ref 04/1437-3 HPG)